

CHECKLIST behorend bij de richtlijnen voor de afwikkeling van nalatenschappen waarin goede doelen als erfgenamen of als legatarissen gerechtigd zijn

Definities:

goede doel(en)	=	goed-doelinstelling(en)
erfgenamen	=	personen die voor het geheel of voor een evenredig deel in de vermogensrechtelijke positie van de erflater treden
legataris	=	de verkrijger van een testamentaire beschikking van de erflater ten aanzien van een geldbedrag of bepaald goed
executeur	=	de (particuliere) executeur, niet zijnde notaris
notaris	=	de behandelaar van een nalatenschap op het notariskantoor

I. Eerste fase van afwikkeling

Stap	Aandachtspunten	Actie	Opmerkingen
1.	Het overlijden van de erflater, die één of meer goede doelen heeft benoemd als erfgenaam of legataris.		
2.	inschakelen van een notaris	executeur/ erfgenamen	
3.	Het goede doel wordt zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van het erfgenaamschap.	notaris	<i>[vraag: Is erflater al bekend bij het goede doel, wist men van het bestaan van het testament?]</i>
4.	Afstemming tussen notaris, erfgenamen en/of executeur (constateren of een gesprek gewenst is tussen het goede doel, notaris, erfgenamen en/of executeur).	notaris/executeur/ erfgenamen/ goede doel	In het eventuele gesprek kan aandacht worden besteed aan de bevoegdheden (met name de verplichtingen) van de executeur en de positie van het goede doel als erfgenaam.
5.	verzoek tot schriftelijke vastlegging van het plan van aanpak van de executeur	notaris	
6.	verstrekking van het plan van aanpak aan het goede doel	notaris/executeur	
7.	informatieverstrekking aan het goede doel: - kopie testament (of relevante delen); - kopie codicil(len); - volmacht tot beneficiaire aanvaarding; - de motivatie van de overledene, voor zover bekend, om het goede doel als erfgenaam te benoemen; - inzicht in de relatie tussen de executeur en de erflater; - datum van overlijden en laatste adres van de overledene; en - eerste vermogensoverzicht, met voor het goede doel relevante informatie	notaris	Een eerste vermogensoverzicht hoeft niet uitvoerig te zijn (in ieder geval moet de eventuele aanwezigheid van registergoederen, hypothecaire schuld en effecten worden vermeld).
8.	Indien het vermogensoverzicht door een executeur is opgesteld, worden recente bankafschriften en een laatste aangifte inkomstenbelasting in kopie aan het goede doel verstrekt.	notaris/executeur	
9.	ondertekening volmacht beneficiaire aanvaarding en zorg dragen voor overige	goede doel	

	benodigde gegevens (uittreksel KvK, statuten, legalisatie)		
10.	inschrijven van beneficiaire aanvaarding bij de Rechtbank	notaris	
11.	verzoek aan notaris om onterfde legitimaris(sen) op de hoogte te stellen van hun rechten	goede doel	Indien het goede doel dat wenst kan het goede doel de notaris verzoeken een of meer onterfde legitimarissen op de hoogte te stellen. Dit is niet verplicht.
12.	vermogensoverzicht *aanvullen waarin in ieder geval informatie staat ten aanzien van: - inboedel; - registergoederen; en - effecten.	notaris	
13.	afgifte van foto's en overige goederen met emotionele waarde aan familieleden	notaris/executeur	
14.	beoordeling van (reëel onderbouwde) voorstellen tot vergoeding	goede doel	Indien vrienden/familie/buren met nota's komen voor verleende hulp gedurende de laatste levensjaren/ziekte van de erflater dient het goede doel af te wegen of zij hier wel of niet mee akkoord gaat.
15.	volmachtverlening aan notaris voor het afwikkelen van de nalatenschap; (Het is wenselijk om substitutie aan anderen dan medewerkers van het notariskantoor uit te sluiten.)	goede doel	Voor de verkoop van registergoederen alsmede voor de verdeling van de nalatenschap zijn aparte volmachten gewenst.
16.	Aan het goede doel inzichtelijke maken en specificeren van declaraties van het honorarium van een ieder die bij de afwikkeling van de nalatenschap is betrokken..	notaris/executeur	Het honorarium moet voor aanvang van de werkzaamheden worden overeengekomen.

Van de notaris kan gevraagd worden zich in te spannen de nalatenschap zo spoedig mogelijk af te wikkelen en het goede doel steeds van alle relevante ontwikkelingen op de hoogte te stellen. Bovendien kan aan de notaris, in het belang van het goede doel, gevraagd worden de executeur zoveel mogelijk te begeleiden en ervoor zorg te dragen dat de richtlijnen worden gehanteerd.

* Nadere uitleg ten aanzien van het vermogensoverzicht:

- *Inboedel: op korte termijn dient een taxatierapport te worden opgemaakt en/of voorstel tot ontruiming en eventuele verkoop te worden gedaan. Een taxatierapport kan achterwege blijven als de inboedel van geen of geringe waarde is.*

Afstemmen over het al dan niet laten opmaken van een taxatierapport door notaris/executeur/erfgenamen en het goede doel.

- *Registergoederen: op korte termijn dient een taxatierapport te worden opgemaakt, dat aan het goede doel dient te worden toegezonden, vergezeld van een voorstel tot verkoop (tenzij het een legaat betreft). De conceptkoopakte en de akte van levering worden vooraf ter goedkeuring aan het goede doel voorgelegd. (Zie ook VFI richtlijn)*
- *Effecten: deze dienen, tenzij het goede doel uitdrukkelijk anders aangeeft, zo spoedig mogelijk te worden verkocht. De schriftelijke toestemming van de erfgenamen hoeft niet altijd te worden afgewacht, omdat de notaris-executeur en de executeur in het kader van hun bevoegdheid gerechtigd zijn om de goederen van de nalatenschap te verkopen ter voldoening van schulden.*

II. Tweede fase van afwikkeling

Stap	Aandachtspunten	Actie	Opmerkingen
1.	informatieverstrekking over afwikkeling van de nalatenschap en eventuele afwijking van de wettelijke vereffeningprocedure	notaris	Indien voor het afwijken van de procedure een beschikking van de kantonrechter nodig is, kan het goede doel om een kopie van het verzoek en de verkregen beschikking vragen.
2.	verstrekken voorschot op het aan het goede doel toekomende erfdeel (zodra mogelijk)	notaris/executeur	Duidelijke omschrijving bij het overmaken van het erfdeel verlangen, zodat voor het goede doel inzichtelijk is uit welke nalatenschap het geld afkomstig is.
3.	ten aanzien van verkochte registergoederen: - informatieverstrekking aan het goede doel over een niet (tijdig) gestelde overeengekomen bankgarantie of een niet (tijdig) gestorte overeengekomen waarborgsom; - overleg met het goede doel over eventueel uitstel van de datum van overdracht	notaris	
4.	opstellen van successieaangifte en verstrekken van een kopie van de aangifte aan het goede doel, tevens verstrekken van een tweede, uitgebreid vermogensoverzicht aan het goede doel	notaris/executeur	
5.	<i>eventueel</i> : overleg over de wijze waarop er met grafrechten omgegaan moet worden	notaris/executeur	
6.	afleggen van rekening en verantwoording aan het goede doel over de wijze waarop de afwikkeling heeft plaatsgevonden, bevattende een chronologisch overzicht, per bankrekening gespecificeerd, van alle mutaties vanaf de dag van overlijden	notaris	Indien een executeur betrokken is, tevens kopieën van de eerste en laatste dagafschriften vragen.

Het goede doel kan gedurende het verloop van de afwikkeling van de nalatenschap een periodieke rapportage van de executeur verlangen.

III. Goede doel als legataris

Stap	Aandachtspunten	Actie	Opmerkingen
1.	Het goede doel wordt zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld indien zij is aangewezen als legataris.	notaris (is hiertoe niet verplicht, maar wel wenselijk); erfgenamen of executeur	Indien de melding door een executeur plaatsvindt, een uittreksel van het testament en een kopie van de verklaring van executele vragen.
2.	Overleg met het goede doel in hoeverre het bepaalde onder I en II ten aanzien van het legaat van toepassing is.	notaris	
3.	legaat in de vorm van een geldbedrag: melding van het bedrag	notaris	
4.	Indien een legaat is bestemd voor een specifiek doel of project: de letterlijke tekst uit het testament toezenden aan het goede doel.	notaris	
5.	Indien het goede doel gerechtigd is tot een specifiek goed of een percentage van de nalatenschap ontvangt het goede doel hier nadere informatie over.	notaris	
6.	toezenden van een kopie van de successieaangifte en een summierre rekening en verantwoording aan het goede doel	Notaris/executeur	

Optie:

Mediation: indien er sprake is van een meningsverschil tussen het goede doel enerzijds en de executeur of erfgenamen anderzijds, kan de notaris mogelijk de rol van mediator vervullen.

1 VERKLARENDE WOORDENLIJST

Aanvaarden: het accepteren van een erfdeel, inclusief de schulden; hierdoor wordt iemand erfgenaam.

Akte van erfrecht of executele: een door de notaris opgemaakte notariële akte die aangeeft wie bevoegd is over de goederen van de nalatenschap te beslissen/beschikken.

Beneficiair aanvaarden: wijze van accepteren van een erfdeel waarbij bepaalde formaliteiten moeten worden vervuld. Als er niet voldoende bezittingen zijn om de schulden te betalen, maakt de beneficiaire aanvaarding dat de erfgenaam het tekort niet zelf hoeft bij te betalen.

Boedelbeschrijving: vermogensoverzicht van de erflater per sterfdatum.

Codicil: met de hand geschreven, gedagtekend en ondertekend stuk.

Erfgenaam: degene die recht heeft op (een deel van) de nalatenschap.

Erflater: de overledene.

Executeur: degene die door de erflater is aangewezen om de nalatenschap af te wikkelen.

Goederen: alle bezittingen inclusief geld.

Kwaliteitsrekening: de rekening van de notaris waarop hij gelden ontvangt ten behoeve van derden.

Legaat: recht van een bepaalde persoon of instelling op afgifte van specifieke spullen of een geldsom.

Legataris: een persoon of instelling die recht heeft op afgifte van specifieke spullen of een geldbedrag.

Nalatenschap: het totaal aan bezittingen en schulden dat iemand bij zijn overlijden achterlaat.

Notarieel uittreksel: een door de notaris gewaarmerkte weergave van een deel van het testament.

Registergoed: een goed waarvoor bij overdracht of vestiging inschrijving in openbare registers vereist is, bijvoorbeeld een woon- of bedrijfspand.

Successieaangifte: opgave aan de belastingdienst ter bepaling van de belasting die verschuldigd is in verband met de erfenis die iemand ten deel valt.

Successieaanslag: de belasting die verschuldigd is in verband met de erfenis die iemand ten deel valt.

Testament: een notarieel vastgelegd document dat wordt opgesteld om aan te geven aan wie de nalatenschap toekomt.

Verklaring van Executele: een door de notaris opgemaakte notariële akte die aangeeft wie bevoegd is over de goederen van de nalatenschap te beslissen/beschikken.

Wettelijke vereffening: afwikkeling van de nalatenschap met inachtneming van formele, wettelijke regels die worden toegepast in bijzondere gevallen.